

Munkahelyi kockázatértékelési feladatok a COVID-19 járvánnyal összefüggésben

A COVID-19 járvány terjedése

Az Egészségügyi Világszervezet 2020. március 11-én világjárvánnyá minősítette az új koronavírus (SARS-CoV-2) okozta COVID-19 betegséget. Míg az első 1 millió esetet 100 nap alatt regisztrálták, addig 2020 késő nyarán már 100 óra elég volt a milliós ugrásokhoz. Magyarországon sincs olyan munkahely, amely valamilyen módon ne lenne érintve a járvány hatásaival. A koronavírus-járvány komoly nyomást gyakorol a munkáltatókra és a munkavállalókra: akár azért, mert nagyon rövid idő alatt kellett új eljárásokat és gyakorlatokat bevezetniük, vagy azért, mert fel kellett függeszteniük munkájukat és üzleti tevékenységüket.

A munkavédelem szerepe a munkahelyi fertőzések megelőzésében

A gazdálkodó szervezetek alapvető érdeke a termelés, szolgáltatás folyamatos biztosítása a COVID-19 világjárvány idején is. A munkavédelem a kockázatértékeléssel és a kockázatkezelési intézkedések összehangolt tervezésével, az egyéni és közösségi megelőző intézkedések időben történő meghozatalával, és azok fegyelmezett végrehajtásával elősegíti a munkahelyi fertőzések megelőzését és a járvány terjedésének lassítását is. A társadalom valamennyi szegmensének – közöttük a vállalkozásoknak, a munkáltatóknak, a szociális partnereknek, munkavédelmi szakembereknek és foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóknak – ki kell venniük a részüket a munkavállalók, a családjuk és a társadalom egésze védelméből.

A munkahelyi kockázatértékelés jelentősége

Az általános munkakörülményekhez hasonlóan a **COVID-19-cel kapcsolatos munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági intézkedések kiindulópontját is a tevékenységben és a munkakörnyezetben rejlő egészségkárosító veszélyek, illetve kockázatok azonosítása és értékelése jelenti.** Minden munkahelyi kockázatot együttesen kell figyelembe venni és értékelni, az egyes kóroki tényezőkkel (pl. pszichoszociális kóroki tényezők, klimatikus hatások, veszélyes anyagok, biológiai tényezők expozíciója) és egyéb kockázatokkal, megterhelésekkel való kölcsönhatások figyelembevételével. **A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény** (a továbbiakban: Mvt.) 54. § (3) bekezdése értelmében a munkáltató a kockázatértékelést, a kockázatkezelést és a megelőző intézkedések meghatározását a tevékenység megkezdése előtt, azt követően indokolt esetben, de legalább 3 évente köteles elvégezni.

A kockázatértékelés aktualizálása

Az Mvt. előírásai alapján a **kockázati tényezők megváltozását nyomon kell követni. A munkáltatók kötelesek felülvizsgálni és aktualizálni a kockázatértékelési és kockázatkezelési gyakorlatukat,** ha a munkahelyen, illetve a tevékenységben olyan változás történt, amelynek eredményeképpen a munkavállalók egészségét, biztonságát meghatározó munkakörülményi tényezők (munkahelyi veszélyek, kockázatok) megváltozhattak. A COVID-19 járvány miatt nemcsak a munkakörülményekben és a kockázatokban következhetnek be változások, hanem a szükséges kockázatkezelési intézkedésekben is.

A kockázatkezelési intézkedések meghatározása

A kockázatértékelés és kockázatkezelés során figyelembe kell venni, hogy a SARS-CoV-2 vírus hatékonyan képes **cseppfertőzéssel** terjedni. **A szennyezett felületek érintésével,** kézzel a szemhez vagy az orrhoz vihető a vírus. Ez a cseppfertőzés mellett a másik gyakori módja a fertőzésnek. **A védekezés elsődleges módja tehát elsősorban a kéz és a felületek virucid (vírusölő) szerrel történő rendszeres fertőtlenítése, illetve egyéb járványügyi (fertőzés-megelőzési) szabályok betartása.**

Meg kell határozni mindazon **kockázatkezelési intézkedéseket,** amelyeket a kockázatértékelés eredménye,

illetve a **Nemzeti Népegészségügyi Központ közegészségügyi-járványügyi javaslatai alapján** ajánlott bevezetni az új koronavírusnak való kitettség minimalizálása érdekében.

A kockázatértékelés során és a megelőző intézkedések meghatározásánál különös figyelmet kell fordítani a **magas kockázatú csoportba tartozó munkavállalókra**, fel kell készülni a leginkább veszélyeztetett személyek védelmére. Ide tartoznak az idősödő munkavállalók, a krónikus betegségben szenvedők, valamint a várandós munkavállalók.

A munkáltatói feladat teljesítéséhez be kell vonni a **foglalkozás-egészségügyi szolgálatot és a munkavédelmi szakembert** (munkabiztonsági szaktevékenység ellátására jogosult személyt). Fontos a **munkavállalók és képviselőik** bevonása a kockázatértékelési folyamatba és a megelőző intézkedések meghatározásába. A foglalkozás-egészségügyi szolgálat elsősorban a járvány munkahelyi kezelésével kapcsolatos munkaegészségügyi szempontokért, a munkavédelmi szakember pedig a munkahely/tevékenység átalakításából adódó megváltozott munkabiztonsági kockázatok (baleseti veszélyforrások) értékelésért felelős.

Fokozott kockázattal járó tevékenységek

A **SARS-CoV-2 vírus fokozott kockázatának kitett tevékenységek esetén** a kockázatértékelés során és a megelőző intézkedések meghatározásánál a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló **61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet** (a továbbiakban: EüM rendelet) **előírásait is figyelembe kell venni**. Ilyen tevékenységek lehetnek különösen:

- egészségügyi és szociális ellátás,
- klinikai diagnosztikai laboratóriumokban végzett munkák,
- a fentiekben felsorolt munkahelyeken történő takarítás, fertőtlenítés, karbantartás.

Ezek a tevékenységek a SARS-CoV-2 vírusról kívül más biológiai tényezők (pl. Hepatitis vírusok, Salmonella typhi, Escherichia coli) expozíciójával is járhatnak. A potenciálisan fertőző mikroorganizmusokkal történő munkavégzés, illetve kontamináció a tevékenység velejárója, ezért ezeken a munkahelyeken már korábban is el kellett végezni a biológiai kockázatbecslést az EüM rendelet 3. §-a alapján. **Az EüM rendelet 3. számú melléklete** a biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet módosításáról szóló **40/2020. (XI. 4.) ITM rendelete** alapján **kiegészült a SARS-CoV-2 vírussal**, a biológiai tényezők 3. csoportjába sorolva, ezért erre a **biológiai tényezőre is el kell végezni a kockázatbecslést**.

Munkavédelmi tanácsadás

A Munkavédelmi Irányítási Főosztály az általa működtetett, ingyenesen hívható telefonszámon munkavédelmi tanácsadást nyújt a munkavédelemmel kapcsolatos jogosultságokról és kötelezettségekről a munkavállalók, munkáltatók, az érdekképviselői szervek és minden, a munkavédelem kérdései iránt érdeklődő számára. A munkavédelmi tanácsadás elérhetőségei: e-mail: **munkavedelem-info@tim.gov.hu**; telefon: +36 80 204 292 zöld szám.

A kockázatértékelés aktualizálásához **bővebb információk, valamint segédlet a <https://mvff.munka.hu> weboldalon, a COVID-19 menüpontban érhetők el.**

Hiteles és naprakész információkat talál a járványügyi helyzet alakulásáról, a megelőzéshez szükséges lépésekről és teendőkről a **<https://koronavirus.gov.hu/>** oldalon. **Információs vonalak (járványügyi kérdések): +36 80 277 455; +36 80 277 456; külföldről: +36 1 550 1825.**

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE